

NOVĂȚEANUL

Publicație lunară independentă

ORAȘUL NOVACI ❖ Anul XI, Numărul 125 ❖ Marți, 31 Octombrie 2023 ❖ ISSN 2392 – 6961

ȘTIRI LOCALE

Primarul Orașului Novaci, dr. ing. Dumitru Leuștean, aduce la cunoștința novăcenilor că Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației, cu adresa nr. 177.436 din 19 octombrie 2023, a informat U.A.T Oraș Novaci că obiectivul de investiții „**Înființare sistem inteligent de distribuție gaze naturale în orașul Novaci și satele aparținătoare Bercești, Hirișești, Sitești, Pociovaliștea și zona montană Râncă**” a fost inclus în Programul național de investiții „Anghel Saligny” pe lista aprobată prin Ordinul comun al ministrului dezvoltării, lucrărilor publice și administrației și al energiei, nr. 1930/06.09.2023 / 1333/18.10.2023, pentru județul Gorj, cu suma alocată de la bugetul de stat în valoare de 11.500.000,00 lei.

În urma intrării în vigoare a Ordinului nr. 776/2023 și având în vedere includerea obiectivului pe lista aprobată pentru județul Gorj, urmează transmiterea documentelor prevăzute la art. 10, alin. (1) din Normele metodologice conform modificărilor și completărilor aduse prin acest ordin în vederea încheierii contractelor de finanțare.

Și tot Primarul Orașului Novaci, dr. ing. Dumitru Leuștean, ne informează că la mijlocul lunii octombrie au fost semnate câteva proiecte a căror valoare totală se ridică la aproximativ 5 milioane euro.

Este vorba de proiectele:

- asigurare de locuințe pentru tineri la nivelul orașului Novaci;
- amenajare piste de biciclete pentru orașul Novaci;
- reabilitarea în vederea creșterii eficienței energetice a clădirilor aferente Liceului Teoretic Novaci;
- reabilitarea Spitalului Orașenească Novaci;
- implementarea sistemului de management informatizat pentru transportul public în orașul Novaci.

Tot în orașul Novaci urmează a se desfășura lucrări de modernizare a mai multor străzi și drumuri locale. Este vorba de străzile: Deluț, Mioarelor, Tomeni, Costreiuului, Barajului, Schela, Vâlcea, Huluba, Aniniși, Bradului (Râncă), Aleea Huluba și DC 19 Rovine, DC 12, aflate acum în stadiul de proiectare, urmând ca în primăvară să înceapă lucrările.

Modernizările se vor face pe o lungime totală de 11.102,31 m.l.

Primul tratament neuro-endo-vascular pentru excluderea unei fistule durale arterio-venoase cerebrale a fost efectuat cu succes la Spitalul transilvania din Cluj-Napoca.

Din echipa operatorie formată din 3 medici neuroradiologi intervenționiști cu expertiză dobândită în Franța la CHU Bicetre-Paris și în România la SCJUPB Timișoara, a făcut parte și novăceanul nostru, dr. Adrian Popica.

Încă o dovadă că liceul din Novaci înființat în urmă cu 67 de ani, a dat țării și lumii valori deosebite.

Primăria Orașului Novaci împreună cu Biblioteca Orășenească Novaci, în parteneriat cu Fundația Progress și Otp Leasing, organizează, joi, 2 noiembrie, ora 14:00, la noul sediu al bibliotecii de la Școala Gimnazială Novaci, proiectul „Fete Neînfricate”.

Cu acest prilej, fetele vor interpreta piesa de teatru „O scrisoare pierdută” de I.L. Caragiale.

PROGRAMUL „SĂPTĂMÂNA VERDE”

Programul „SĂPTĂMÂNA VERDE” a fost introdus prima dată în anul școlar 2022 – 2023, fiecare unitate educațională din mediul preuniversitar având posibilitatea să-și aleagă o

trebuie să învețe cum să protejeze sănătatea Pământului.

Școala Gimnazială Novaci, cu Structura Pociovaliștea și Grădinițele de Copii Novaci și Pociovaliștea, au ales să organizeze „Săptămâna verde” în perioada 23 – 27 octombrie, adică 5 zile lucrătoare, consecutiv.

Activitățile s-au desfășurat în comun – preșcolari, elevi, cadre didactice, părinți, având ca scop principal formarea unor comportamente responsabile față de mediul înconjurător și implicarea tuturor în prevenirea și protejarea mediului.

„Săptămâna verde” presupune promovarea bunelor practici privind protejarea mediului, înțelegerea fenomenelor din natură, a efectelor schimbărilor climatice. Au fost organizate lecții în natură, experimente, excursii, drumeții pe cursul apelor, de observare a pădurii, a plantațiilor de arbuști ornamentali, râurilor, surselor de producere a energiei electrice, apa și soarele fiind surse de energie verde, jocuri, activități de ecologizare.

săptămână în care să desfășoare activități legate de protecția mediului, ținând cont că poluarea și schimbările climatice ne afectează pe toți, iar copiii

FESTIVALUL TOCANULUI, EDIȚIA A IV-A, NOVACI, 7- 8 OCTOMBRIE 2023

În zilele de 7 și 8 octombrie 2023, la Novaci s-a organizat cea de-a IV-a ediție a Festivalului Tocanului. Manifestarea s-a desfășurat în zona centrală a orașului Novaci. Prima zi a fost rezervată novăcenilor de acasă și celor care au venit „acasă” de prin locurile unde viețuiesc prin țară, pentru a fi alături de cei dragi într-o zi de mare sărbătoare. Cei prezenți, au urmărit un program folcloric, în care și-au dat concursul Grupul de suflători „Ion Lianu”, Formația „Efect”, Ansamblul Folcloric „Nedeia” al Casei de Cultură Novaci.

Cea de-a II-a zi, duminică, 8 octombrie, a debutat cu Târgul de produse tradiționale cu specific păstoresc, dar și cu produse meșteșugărești, de artă tradițională românească: obiecte de port, olărit, sculptură în miniatură etc.

Cum era și normal, fiind vorba de un festival al tocanului, nu puteau lipsi păstorii novăceni, specialiști în prepararea tocanului, mâncare tradițională cu specific ciobănesc. Însirați pe porțiunea dinspre centru spre clădirea APIA, păstorii novăceni s-au întrecut în aș etala măiestria și priceperea în prepararea tocanului, iar miile de participanți s-au înghesuit să prindă o porție de tocan.

Festivalul a continuat cu un bogat program artistic, la care au luat parte: Grupul Vocal „Nedeia”, Școala de Dans Popular „Nedeia”, Ansamblul Folcloric „Nedeia”.

CONSTANTIN DĂRVĂREANU

Invitați speciali: Alexandra Giurcă, actrița noastră care a cucerit Jurații de la Show-ul Vocea României și

Elena Balan, prof. Școala Populară de Arte Târgu-Jiu, fostă solistă a Ansamblului Folcloric „Nedeia”.

Programul a fost completat cu un spectacol susținut de Ansamblul Profesionist „Doina Gorjului”, la care, pe lângă soliștii Doinei Gorjului, au mai participat Olguța Berbec, Cristian Pomohaci, Cornel Borza. Programul artistic a fost încheiat de Formația „Frații Novăceanu” cu soliștii Elena Balan și Ilie Dură.

Organizatori: Primăria și Consiliul Local Novaci. Coordonator eveniment-Casa de Cultură Novaci.

Parteneri: Consiliul Județean Gorj, Centrul Județean pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale Gorj, Asociația Crescătorilor de Ovine și Bovine Novaci, Școala Populară de Arte „Constantin Brâncuși” Târgu-Jiu, Ansamblul Profesionist „Doina Gorjului”, Liceul Teoretic Novaci și Școala Gimnazială Novaci.

Timp frumos, lume foarte multă, înghesuială mare, târg cu de toate, animație, veselie.

BIBLIOTECA ORĂȘENEASCĂ NOVACI – TRECUT ȘI ACTUALITATE

“O Bibliotecă este un Paradis cu lumea pusă pe raft”

Nicolae Dabija

Înființată la inițiativa tânărului novăcean Dumitru Brezulescu, creator și al Băncii Populare „Gilortul” – una dintre băncile populare importante ale României interbelice – Biblioteca Orășenească Novaci a fost inaugurată (sfântită) la 10 mai 1902, de Ziua Regelui, exact în ziua în care novăcenii au sărbătorit 25 de ani de la Războiul de Independență (1877). Aceasta este una dintre puținele biblioteci care existau la acea vreme în Oltenia și, pe atunci, a fost numită „Biblioteca Novăceană Carol cel Mare al României”.

De-a lungul anilor, în contextul muncilor de teren în diferite proiecte sau cu ocazia desfășurării unor activități, am putut constata dezastrul cultural și educațional manifestat atât la sate, cât și în micile orașe, ca urmare a închiderii bibliotecilor și a desființării librăriilor.

Din fericire, nu este și cazul orașului Novaci. Aici, Biblioteca Orășenească a rezistat în timp, anul acesta sărbătorind 121 de ani de activitate, ca dovadă că întreaga comunitate conștientizează importanța acestei instituții culturale.

Nu e vorba doar de accesul la carte și informații, căci, după cum știm, internetul reușește – într-o oarecare măsură – să suplinească acest lucru și să deschidă alte căi de informare și explorare a lumilor din jur. E vorba atât de recunoașterea unei instituții-pilon, cu rol fundamental în susținerea unui învățământ de calitate, cât și de buna derulare a activităților culturale. În acest sens, consider că Biblioteca Orășenească Novaci este un reper pentru geografia locală a locului și, de altfel, se dovedește a avea un rol deosebit de important în formarea oricărei persoane care-i trece pragul. Aș putea spune că, prin totalitatea informațiilor de care dispune – căci putem discuta de existența a numeroase materiale din domenii de activitate diverse – Biblioteca contribuie la o bună dezvoltare a omului, căci îi impulsionează pe utilizatori nu doar să descopere complexitatea întregului univers, ci și să navigheze într-o lume suprasaturată de informații și stimuli vizuali, auditivi etc.

Actualmente, deși Biblioteca a fost mutată într-o altă locație, evident, pe o perioadă scurtă de timp – din cauza lucrărilor de reabilitare a clădirii – aceasta își continuă activitatea și desfășoară o serie de proiecte în perioada următoare, după cum voi menționa în cele ce urmează.

Astfel, în prezent, se află în desfășurare proiectul „Școala de bani din bibliotecă”, proiect implementat de BCR în parteneriat cu Fundația Progress. Bibliotecarii din mediul rural și urban mic au fost instruiți pentru a deveni

traineri de educație financiară, oferind informații și sfaturi despre gestionarea banilor, economisirea și distribuția acestora în diferite situații. Biblioteca Orășenească Novaci și Liceul Teoretic Novaci sunt parteneri în acest proiect, care se va încheia în februarie 2024 și va avea drept scop oferirea de informații și sprijin copiilor, adulților și vârstnicilor privind gestionarea finanțelor personale. În perioada următoare, Biblioteca va sta la dispoziția comunității prin derularea de cursuri despre educația financiară.

O altă activitate care se cuvine a fi menționată este „Biblio Halloween”, realizată în parteneriat cu Primăria Orașului Novaci. Doamna bibliotecar Popescu Veronica organizează luni, 30 octombrie 2023, începând cu ora 17:30, petrecerea de Halloween, la sediul actual al Bibliotecii, de la Școala Gimnazială Novaci. Condițiile de participare se circumscriu celor două idei: fiecare participant trebuie să fie îmbrăcat într-un costum adecvat momentului și să vină cu o carte – la alegere – care să se încadreze temei de Halloween, întrucât va avea loc o dezbateră literară. De asemenea, la final, va avea loc o vânatoare de dulciuri. Activitatea se adresează tuturor cetățenilor din localitate, scopul fiind motivarea cititorilor și stârnirea interesului pentru lectură prin activități culturale și interactive.

Și, nu în ultimul rând, un proiect îndrăzneț este cel intitulat „FETE NEÎNFRICATE”, proiect sponsorizat de OTP Leasing și derulat de Fundația Progress, având ca scop dezvoltarea emoțională a adolescentelor, creșterea stimei de sine și a curajului, învingerea fricii de a vorbi în public și depășirea diferitelor temeri pe care le întâmpină tinerile comunității noastre. Acest proiect se derulează în nu mai puțin de 10 biblioteci din mediul urban mic și se axează pe dezbateră a unor teme precum: discriminarea, bullyingul, căutarea identității, corpul și alegerile fiecăruia, meseriile viitorului, educație financiară etc. Joi, 02 noiembrie 2023, se va finaliza acest proiect. Fetele care au participat la activități vor susține o piesă de teatru pentru a marca încheierea sesiunii de lucru.

În final, mulțumirile se îndreptă către domnul primar, Dr. Ing. Dumitru Leuștean, care a susținut toate proiectele derulate, iar felicitările pentru „viața” activă a Bibliotecii Orășenești Novaci i se cuvin doamnei bibliotecar Popescu Veronica. Toate acestea, reunite, indică o dovadă a faptului că, la Novaci, există o foarte bună colaborare între instituții.

Prof. ALINA RAMONA ȚICU

105 ANI DE LA UNIREA BUCOVINEI CU ROMÂNIA

Unirea Bucovinei a reprezentat un eveniment petrecut în prima jumătate a secolului trecut, la finalul Marelui Război, și a fost o etapă importantă în constituirea României Mari. Rezultat al muncii neîntrerupte al unor oameni deosebiți, proveniți din rândurile unei nații dezavantajate, propun cititorilor un scurt periplu în istoria acestui eveniment, pentru a evoca evenimente și personalități și pentru a înțelege (atât cât ne prezintă istoria) mecanismul acestui eveniment atât de important în istoria noastră.

Cum bine cunoaștem, la începutul secolului XX, umanitatea s-a confruntat cu cel mai devastator conflict armat cunoscut până la acea dată: Marele Război cum avea el a fi numit în presa vremii sau Primul Război Mondial cum îl cunoaștem noi astăzi. A fost declanșat de marile puteri pentru a-și împărți sferele de influență și pretextat de atentatul de la Sarajevo din 28 iunie 1914, prin care arhiducele Franz Ferdinand, moștenitor al coroanei Imperiului Austro-Ungar, și-a pierdut viața. Acest fapt a dus la declanșarea ostilităților împotriva Serbiei de către Austria, sprijinită de către Germania, la 15 iulie 1914. Evenimentul a angrenat, succesiv, în luptă, 28 de state cu o populație totală de peste 1,5 miliarde locuitori. Războiul, a cooptat în mecanismele sale și țări care nu făceau parte din Antanta sau Tripla Alianță, dar care constituiau zone ori spații geo-strategice indispensabile marilor protagoniști pentru desfășurarea operațiilor militare.

Bucovina a avut mult de suferit în vremea războiului, teritoriul acesteia trecând deseori de la o tabără la alta, localitățile fiind devastate, iar populația maltrată și jefuită. În perioada premergătoare războiului, sentimentul național și acțiunile politice și culturale supuse acestui sentiment au cunoscut o puternică amploare. Mișcarea națională din Regatul României a fost bine primită în rândul tineretului intelectual al Bucovinei, iar cvadricentenarul lui Ștefan cel Mare (1904) sărbătorit și la Cernăuți, precum și expoziția din 1906 de la București, au apropiat pe mulți români pe temeiul fraternității și unității naționale. După izbucnirea războiului și în condițiile în care populația română, absorbită de ideile naționale, devenea tot mai ostilă ocupației, autoritățile austriece au impus în Bucovina dictatura militară prin intermediul colonelului Fischer. Numeroși bucovineni își părăsiseră locuințele, unii la începutul ostilităților, iar alții după fiecare revenire a trupelor imperiale în zonă, plecând în regat. În teritoriul român au găsit terenul propice propagării unității naționale și a eliberării Bucovinei de sub jugul străin. Entuziasmul lor a fost direcționat de către intelectuali în jurul publicației „Junimea literară”, iar mai apoi în cadrul *Asociației bucovinenilor* sau al *Asociației românilor bucovineni și transilvăneni* s-a propagat unirea. O parte au intrat ca voluntari în armata română, iar alții au trecut în Basarabia – sprijinind mișcările de autodeterminare a românilor de sub stăpânirea țaristă.

Într-o anexă secretă a tratatului de la Brest-Litovsk, „guvernul austriac se angaja ca să alcătuiască, până la 15 iulie 1918, un proiect de lege prin care să despartă teritoriile Galiției de est, a căror populație e în majoritate ucraineană, de la Galiția de până acum și să le împreune cu Bucovina într-o țară a Coroanei”. Aceste tendințe i-au îndemnat pe români să acționeze. Deputații români din parlamentul vienez, protestând împotriva acestor acțiuni, s-au organizat într-un *Club român al parlamentarilor*, în frunte cu Constantin Isopescu-Grecul, susținând ferm soluționării chestiunii bucovinene în comun cu cea a românilor din Transilvania.

Deoarece tabăra ucraineană, care dispunea de forțe armate organizate, dorea acea unire a Bucovinei cu Galiția orientală Consiliul național român, din inițiativa profesorului Sextil Pușcariu și a lui Iancu Flondor, s-a convocat, la Cernăuți, o adunare a reprezentanților poporului român din Bucovina, pentru ziua de 27 octombrie. Într-o atmosferă solemnă, această adunare, devenită *Constituantă*, a hotărât „unirea Bucovinei cu celelalte țări românești, într-un stat național independent și va purcede, în acest scop, în deplină solidaritate cu românii din Transilvania și Ungaria”. Totodată, a fost ales un *Consiliu național* format din 50 de membri, prezidat de un *Comitet executiv*, în frunte cu Iancu Flondor, investit cu responsabilitatea guvernării Bucovinei.

După 11 noiembrie, unitățile armatei române au trecut râul Prut și au luat sub control întregul teritoriu al Bucovinei, dar și partea de nord-vest a județului Hotin, aflată până atunci sub ocupație austriacă. Este de menționat că România a trimis trupe în Bucovina numai după ce a primit asentimentul Alianților prin telegrama din 6 noiembrie 1918. Decizia de intrare a trupelor române în Bucovina a fost luată în 6 noiembrie, odată cu demiterea de către rege a guvernului Marghiloman și înlocuirea sa cu un cabinet prezidat de generalul Constantin Coandă. Sub președenția lui Iancu Flondor s-a constituit un guvern al Bucovinei, sub forma unui „Consiliu al secretarilor de stat”, pentru a gestiona situația internă, pe măsură ce armata restabilește ordinea pe întregul teritoriu al provinciei.

În acest context, Consiliul național, completat cu 12 membri dintre foștii refugiați, a convocat un congres al reprezentanților întregii populații a Bucovinei, fiind format din reprezentanți ai tuturor minorităților și etniilor naționale, ilustrând toate clasele și categoriile sociale. Congresul s-a ținut în ziua de 15/28 noiembrie 1918 în marea sală sinodală a Palatului Mitropolitan din Cernăuți, sub președenția lui Iancu Flondor, care a prezentat istorica moțiune ce afirma: „Unirea necondiționată și pentru vecie a Bucovinei, în vechile hotare, până la Ceremuș, Colacin și Nistru cu Regatul României”. Atât delegatul Consiliului național al polonezilor, cât și cel al germanilor din Bucovina, s-au pronunțat clar pentru unire, fapt ce a asigurat apoi unanimitatea voturilor Congresului pentru adoptarea moțiunii.

Astfel, Unirea Bucovinei cu Regatul României a avut loc, consfințind cea de-a doua etapă în realizarea visului național. Din păcate, în anul 1940, nordul Bucovinei și Basarabia vor fi anexate de URSS, destramându-se România Mare.

Prof. ALINA RAMONA ȚICU

PRIN DISPARIȚIA VALORILOR, RĂMÂNEM PARCĂ MAI SĂRACI

Scriam într-una din cărțile mele că prin dispariția valorilor rămânem parcă mai săraci. Trăim într-o lume care pune bază pe orice, mai ales pe ceva care să-i aducă profit. Trăim într-o lume care pune bază pe tot felul de date, de cifre care să ne convingă că o ducem bine, că viitorul pare și mai luminos. Trăim într-o lume în care știința de carte nu mai reprezintă un scop principal; scopul principal fiind câștigul de bani, prin orice mijloace.

Trăim într-o lume în care valorile nu mai sunt apreciate de mulți dintre cei care au ajuns pe o anumită treaptă a societății, a căror valoare este indoielnică. În actuala societate, valorile sunt cele hotărâte de partide; poți să fii absolvent al oricărei universități din lume, dacă nu ai susținere politică, nu valorezi nimic.

Oare, valoarea unui om trebuie trecută în plan secundar? Iată de ce cred că măcar în anumite momente este bine să readucem în atenția publică unele personalități care au adus faimă și onoare Novaciului. Legat de luna octombrie, trebuie spus că sunt câteva nume care într-adevăr nu trebuie date uitării. Am să o iau în ordine alfabetică, fiindcă nu este cazul să fac o departajare, fiecare putându-se considera o valoare a Novaciului, chiar dacă a trăit și lucrat sau nu în localitate.

Ing. CUȚULIGA GHEORGHE

S-a născut la 13 octombrie 1924 în Novaci. Este omul care vreme de 40 de ani a condus Uzina Hidroelectrică din Valea Gilortului, ctitorie a industriei politice G h e o r g h e Tătărăscu. A fost artizanul electrificării a zeci de sate, de la Mănăstirea lui Brâncoveanu din Horezu până în Valea Sadului, pe văile Luncavățului, Cernei, Oltețului, Galbenului, Gilortului, Blahniței până la Târgu Cărbunești.

Este omul care prin electrificarea Stațiunii Montane Râncea a deschis porțile turismului în această zonă. Este omul care a sprijinit construcția Casei de Cultură Novaci prin realizarea în întreprinderea pe care a condus-o în anii 1957-1960, este vorba de Întreprinderea Raională de Industrie Locală și Gospodărie Comunală Novaci, a tâmplăriei și scaunelor din stejar curbat din sala de spectacole a acestei bijuterii a Olteniei.

A fost omul care a dat un sfat bun oricărui om care i l-a cerut. A fost omul care nu a putut refuza pe nimeni din cei care i-au cerut sprijin, în orice problemă.

Un om cu educație aleasă, cultivată în mediile înalte prin care a trecut, exemplu de cinste și omenie, respectuos și manierat.

Își doarme somnul de veci în Cimitirul Bisericii din Novaceni.

Ing. MAREȘ EMILIA

S-a născut în Novaci, la 23 octombrie 1933.

Absolventă a Facultății de Chimie a Universității București.

După terminarea facultății a fost repartizată la Fabrica Chimică Mărășești, județul Vrancea. Câțiva ani a lucrat ca Șef Serviciu Invenții și Inovații la fabrica respectivă, unde a pus bazele producerii de gelatină și făină din oase. Apoi s-a transferat ca inginer la Institutul de Cercetări Chimice București. În această calitate a efectuat studii și cercetări în mai multe rânduri în Cehoslovacia, Germania Federală, Franța, China și Rusia. Rezultatul acestor cercetări a dus la producerea, la Târgu-Mureș, a hârtiei fotografice pe bază de gelatină.

Își doarme somnul de veci în Cimitirul Bisericii „Sfântul Ioan Botezătorul” din Novaci.

General Medic RĂDUȚESCU VIRGILIU

Generalul Medic Răduțescu Virgiliu a decedat la 23 octombrie 1980.

Orașul Novaci a avut onoarea să dea țării un mare ostaș, o valoare incontestabilă în domeniul medicinei.

Absolvent al Facultății de Medicină din București, în anul 1915, obținând diploma de medic cu mențiunea „Magna Cum Laude”.

Student fiind, tânărul Răduțescu Virgiliu a participat cu gradul de sublocotenent la Campania din 1913 din Bulgaria.

La intrarea României în Primul Război Mondial, în 1916, locotenentul medic Răduțescu Virgiliu a fost numit Șef al Regimentului 4 Călărași, cu care a trecut prin Pasul Giulava în inima Transilvaniei și a luat parte la luptele grele de la Porumbacu cu forțele bavareze, unde, sub gloanțe, a acordat ajutor românilor.

În 1817 a fost înaintat la gradul de căpitan și numit medic șef al Regimentului 38 Infanterie, luând parte la marea bătălie a Mărășeștilor.

În 1918 a fost numit medic chirurg la Spitalul Militar Central din București.

La 15 noiembrie 1923 a plecat la Paris pentru perfecționare în specialitatea Chirurgie-Ortopedie, fiind numit Asistent la Clinica Terapeutică chirurgicală a Facultății de Medicină din Spitalul Vaugirard al marelui chirurg Pierre Duval.

Revenit în țară, și-a reluat activitatea la Spitalul Militar Central din București, unde a înființat pentru prima dată Serviciul de Chirurgie-Ortopedie, fiind singurul medic militar specializat în ortopedie.

În anul 1929 este avansat la gradul de Lt. Colonel, iar în 1933 este numit șef al Diviziei de Gardă Regală, iar cinci ani mai târziu, cu gradul de Colonel este numit Director General al Direcției Sanitare din Ministerul Aerului și Marinei. Este cel care a înființat prima dată în România aviația sanitară și „Spitalele plutitoare”, dotate cu tot ce avea nevoie un spital modern.

Este întemeietorul Institutului Invalizilor de Război, reorganizatorul Institutului Medical al Aeronauticii și creatorul Centrului de Studii și Cercetări al Aeronauticii.

Odată cu declanșarea celui De-al Doilea Război Mondial, Colonelul Medic Răduțescu Virgiliu este trecut de la Aer și Marină în funcția de Medic Șef al Corpului 7 Armată și apoi Medic General, Șeful Serviciului Sanitar al Armatei a IV-a Română pe frontul de răsărit până în apropierea Stalingradului și pe frontul de vest până în Munții Tatra din Cehoslovacia.

După o viață de aproape un veac, trăită în cinste și demnitate, Generalul Medic Răduțescu Virgiliu a urcat la 23 octombrie 1980 treptele în panteonul în care trăiesc în istorie eroii neamului. Își doarme somnul de veci în Cimitirul Bisericii „Sf. Ioan Botezătorul” din Novaci.

Trei nume care trebuie să rămână ca un punct de maximă strălucire pentru Novaci și comunitatea novăceană.

Dumnezeu să-i odihnească în pace!

CONSTANTIN DĂRVĂREANU

ÎMI ESTE RUȘINE SĂ SPUN CĂ AM FOST POLIȚIST!

Da, îmi este rușine să spun că am fost polițist. Am fost polițist o viață de om, exact 37 de ani și trei luni, am pornit de la cel mai mic grad, elev la școala militară de ofițeri până la gradul de general, am parcurs toate treptele ierarhiei profesionale de la lucrător simplu până la comandant, am iubit această profesie, am fost pasionat pentru munca de poliție, am prins, metaforic vorbind, 20 de vagoane de hoți și am scris mii de pagini în care am elogiat poliția și i-am făcut eroi pe cei care și-au dedicat viața acestei profesii, dar acum, dacă port o discuție cu cineva și mă întrebă ce am lucrat, îmi este rușine să spun că am fost polițist.

Să fiu bine înțeles, nu-mi este rușine că am fost polițist, îmi este rușine să spun că am fost polițist!

De ce? Pentru că percepția publică despre ceea ce este poliția noastră de astăzi este groaznică, deplorabilă. Dintr-o instituție menită să apere ordinea publică, omul și bunurile, dintr-o instituție respectată de toate celelalte structuri ale statului și de tot omul, Poliția Română a ajuns „rușinea absolută!” Nu este o metaforă, nu este invenția mea, așa titrează Evenimentul zilei din 6 oct 2023, așa bate toată media.

Iată numai câteva titluri care ne umplu de rușine:

„Un polițist a jefuit victima unui accident!” Alt titlu, cu referire la aceeași faptă, e mai blând: „Un polițist a furat 9.000 de lei, 100 de dolari și 100 de euro”. Adică mergi la cercetarea unui accident de circulație și în loc să iei măsuri pentru salvarea victimei și pentru protejarea bunurilor acesteia, tu ești primul care dai lovitură. Prevăzător băiatul! De ce să se năpustească oamenii străzii sau cine știe ce alți răufăcători și să fure bunurile din mașina victimei, mai bine le iau eu.

Mare rușine pentru haina de polițist! Și nu-i un copil fără minte, este un polițist de 53 de ani cu 30 de ani vechime. Rușine absolută, cum titrează presa. Furt săvârșit pe fondul unei cauze de vulnerabilitate a victimei, circumstanță agravantă (art 77 lit. 3 cod penal) faptă pentru care pedeapsa poate urca până la 5 ani închisoare. Și, în loc să fie arestat pe loc, cică și-a depus dosarul de pensie și i-au fost întrerupte raporturile de serviciu cu poliția. Păi merită hoțul ăsta să beneficieze de pensie militară? Dat afară din sistem imediat, să aștepte pensia când va împlini 65 de ani cum prevede legea pensiilor publice.

Altul: „Polițiștii reținuți pentru mită - Un ofițer și un agent de poliție au fost prinși în flagrant de anchetatorii Direcției Generale Anticorupție în timp ce primeau mită o sumă de bani”. Până aici, bine, DGA și-a făcut datoria, cei doi polițiști au demisionat. Dar să vedem cine sunt acești escroci, că polițiști nu pot fi numiți și cum au pus ei la cale un plan diabolic de îmbogățire? Păi, unul era comisarul A.P., cel care coordona activitatea agenților de poliție rutieră din București în trafic, al doilea agentul V.O., că așa-i la ei, merg câte doi ca să se ajute în caz de nevoie, să fie unul martor în caz de eventuale acuzații, în fine, să nu se preteze la fapte de corupție, că doar n-or fi amândoi spurcați la bani. Cică, pentru a nu cădea la înțelegere, periodic echipele sunt schimbate.

Comisarul, cel care făcea echipele, l-a ales pe V.O. care prezenta încredere. Echipa lor era stabilă. Și-au spus ei păsul cum că el are nevoie de bani pentru a deschide un business pentru soție, agentul că a intrat în datorii pentru că și-a cumpărat o mașină de lux și au trecut la treabă. Mergeau în zone rezidențiale, opreau mașini de lux, că doar ăștia au bani, inventau abateri pentru a cere șpagă și cădeau la pace. Sunt prinși în flagrant când primeau 2.000 de lei. Potrivit procurorilor DNA, cei doi polițiști ar fi luat șpagă de la de la cel puțin 23 de conducători auto care ar fi încălcat regulile de circulație. Chiar în ziua flagrantului ar fi luat șpagă de 6 ori. Din înregistrările video făcute de anchetatori pe ascuns, reiese că ofițerul ar fi încasat în câteva săptămâni de la șoferii prinși în neregulă 10.375 de lei și 380 de euro, iar agentul, care îi era șofer, ceva mai mult: 11.775 de lei și 380 de euro.

Magna cum laude ofițerilor DGA pentru prinderea lor, o combinație operativă de mare finețe încheiată cu succes. Laudație și pentru fostul ministru de interne, Lucian Bode, care susține că astfel de persoane, nu au ce căuta în structurile Ministerului Afacerilor

Interne. Problema este însă îngrijorătoare, în Poliția Română există oameni cu preocupări infracționale mai abitir decât în rândul infractorilor notorii. Și, cum să nu-mi fie rușine când mă întrebă cunoscuții: ce-i domnule în poliție? ăștia-s mai hoți ca hoții!

Aceasta este percepția oamenilor și au dreptate. Aud, citesc și trăiesc și ei pe pământ. I-auzi: „Trei polițiști de la Rutieră din Pașcani, reținuți sub acuzația de mită”, „Cinci agenți de la Politia Autostrăzi suspectați că au luat mită de la șoferi, ridicați de ofițerii DGA”, „Amplă operațiune declanșată joi dimineață de Direcția Generală Anticorupție și Parchetul Capitalei. 20 de agenți de Brigadă Rutieră și 5 polițiști locali din Sectorul 1 sunt vizați de acuzații de corupție”, „Doi agenți de poliție din Pitești au fost reținuți de către ofițerii Anticorupție pentru că ar fi luat mită de la doi șoferi ca să nu le ia permisele. Este vorba de agenții de poliție M. E. și C. M. D.. Cei doi au fost prinși în flagrant de către doi ofițeri DGA sub acoperire.” „Cei 25 de polițiști sibieni, vizați astăzi de perchezițiile Direcției Generale Anticorupție, sunt acuzați de mai multe infracțiuni de corupție, de serviciu, mită și fals în acte. Procurorii vorbesc despre 115 acte de luare de mită și peste 100 de persoane. (Turnul Sfatului, 19 Mai 2021, 10:00)”, „11 inculpați (un ofițer, 9 agenți de poliție rutieră și o persoană fără calitate specială) au fost reținuți de procurorii DNA, ca urmare a perchezițiilor desfășurate ieri la Botoșani, pentru cercetări privind săvârșirea unor infracțiuni de corupție (luare de mită, abuz în serviciu și dare de mită). Alți 6 inculpați (toți agenți de poliție rutieră) sunt cercetați sub măsura controlului judiciar”, „DGA Iași: Agenți de poliție reținuți pentru săvârșirea infracțiunii de luare de mită în formă continuată (Alina Crangeanu | 10.10.2023, 20:11) Aici nu mai este vorba de cazuri spontane, este un fenomen de masă. Probabil în scurta ședință de la intrarea în post, se discută cât pot să scoată azi, ridică mâna și se întrec care să meargă acolo unde sunt șanse de câștig.

Păi, la o așa stare de lucruri, omul de rând, tot șoferul are doar două opțiuni, să stea acasă, ori să plece la drum cu buzunarul plin, cash. Mai poți circula prin București, Argeș, Sibiu, Iași, Botoșani etc. unde agenții rutieri sunt ridicați cu zecile pentru șpagă?

Ce impresie își formează cetățeanul când aude că 14 angajați ai Poliției Rutiere Iași, în frunte cu șeful Biroului Rutier, timp de câteva luni, au primit gratis mâncare nu numai pentru ei, ci și pentru rude și prieteni de la un restaurant pentru că „au închis ochii la faptul că directorul conducea mașini fără a poseda permis de conducere auto, dar și la neregulile săvârșite de șoferii restaurantului?” (Sursa Biziday Iași, Dosarul „Pizza pentru polițiști”). Când ajungea soarele în dreptul burții, hai cu toții la pomană! Se strângeau mașinile circulației în jurul restaurantului de ziceai că s-a produs acolo o catastrofă rutieră!

Apoi, bine ghiftuiți, poate și adăpați cu ceva licoare distilată, că doar nu-și pun fiola unul la altul, trec la acțiune: stau la pândă, te provoacă cu persoane puse să se angajeze intempestiv în traversarea străzii când tu ești deja cu mașina pe marcaj, găsesc ei ceva să te convingă să bagi mâna în buzunar.

Îl compățimesc pe patronul acela de restaurant pentru greaua povară pe care o ducea zilnic. Oare cât de mult trebuia să jongleze prin actele de gestiune ca să acopere gaura materială, respectiv cât trebuia să fure ca să facă față cheltuielilor cu „pomana pentru polițiști”? Mai degrabă își cumpăra și el un permis de conducere auto că, mai nou, au apărut și din astea pe piață.

Cu ce schimbă imaginea poliției faptul că au fost trimiși în judecată? Problema este de ce s-a ajuns aici. Acolo nu au existat comandanți, servicii de protecție internă etc., care să se sesizeze și să prevină asemenea acte de înjosire a poliției? Cum rămâne cu controlul și cunoașterea activității subordonaților?

Răspunsul vine ca bomboana pe colivă în cazul Căpâlnaș. Preot care, fără permis de conducere auto, este șoferul însoțitor al episcopului, apoi schimbă macazul, se face polițist, este numit ofițer de relații cu publicul la Școala de Agenți de Poliție din Cluj-Napoca, apoi purtător de cuvânt al IPJ Alba și ulterior este promovat în IGPR la D. P. Rutieră. Și aici conduce mașini ale

poliției, se implică în cercetarea evenimentelor, în acțiuni de control și, după cinci ani, când urma să fie din nou promovat, se descoperă adevărul: nu a avut niciodată permis de conducere auto. Greu de admis că se cunoștea situația lui și s-a mers pe politica struțului, dar și mai greu de acceptat ca nimeni din conducerea direcției să nu se sesizeze de acest aspect timp de cinci ani, sau, mă rog, dintre foștii lui șefi timp de peste 20 de ani! Păi, un cioban își cunoaște fiecare oaie din turmă, fie turma cât de mare, d-apoi oacheșă cu birja, iar aici birja o purta Căpâlnaș. Peștele de la cap se strică, spune o vorbă.

Mă opresc, pentru că-mi pun circulația pe cap. Și apoi, nu doar ei sunt oaia neagră care face poliția de rușine. Mai sunt destui, iată:

„Polițist din Cluj îmbrăcat în uniformă de serviciu, prins la furat într-un magazin”. „Un agent în vârstă de 47 de ani, aflat în uniformă de serviciu, a fost surprins în timp ce încerca să ascundă un minicompresor sub cascheta sa de polițist”. **Hoți sadea! Prin urmare, dacă intră un polițist într-un magazin, vânzătorii trebuie să fie cu ochii pe el mai ceva ca pe șuții de buzunare, arhicunoscuți de toți vânzătorii și șoferii de pe transportul în comun.**

Mai are omul încredere în uniformă de polițist când, tot sub acoperirea uniforme, polițistul din Brașov, vindea droguri, un altul este testat pozitiv pentru alcool și droguri după ce a accidentat o femeie, o polițistă din Arad a fost prinsă băută în timpul serviciului, (Ziua de Vest, 10.10.2023) sau altul care suflă în etilotest în locul șoferului pentru a-l scăpa de dosar? ăsta da, merită să fie răsplătit pe măsură!

Unii «colegi» au intrat în Poliție crezând că pot beneficia de cea mai bună «acoperire» pentru activitățile ilegale pe care le desfășoară, constată cu blândețe un reprezentant al sindicatului lor. Păi poți să le spui „colegi” acestor infractori?

Este adevărat că societatea românească este bolnavă de corupție și că polițiștii sunt și ei tot oameni din această societate. Corupția este cancerul care roade societatea din interior. Da, dar ei au un statut special, ei sunt chemați să prevină și să trateze această boală, să extragă din societate acei bolnavi de corupție. Ce garanție prezintă când auzi: „Polițiști cercetați pentru mită - Au promis că pot interveni la procurorul de caz” sau, „comisarul C.M., șef al Centrului de reținere și arestare preventivă la IPJ Argeș, a fost prins în flagrant în timp ce primea de la o persoană aflată în arest preventiv suma de 500 euro și un cartuș de țigări, pentru a beneficia de suplimentarea numărului de vizite și a apelurilor telefonice și pentru a primi în incinta unității de detenție pachete cu o greutate mai mare decât limita legală”. **Hoțul păzea hoții! Că le facilita vizite, pachete suplimentare ori procurarea de telefoane, este ce s-a dovedit, dar câte informații o fi transmis el, afară sau din afară, pentru a răsturna anchete, nu se știe. Mare rușine că există în sistem asemenea oameni!**

Copil de minge comisarul respectiv pe lângă M.C.B., agent de poliție judiciară, deci agent cu zece grade inferior comisarului!, în cadrul Direcției de Investigare a Criminalității Economice care a fost trimis în judecată într-un dosar în care este acuzat că ar fi cerut 300.000 de euro de la o persoană cercetată de Parchetul Înaltei Curți pentru evaziune fiscală și delapidare în schimbul promisiunii că va face cercetări într-un anumit sens, astfel încât prejudiciul să fie stabilit într-un quantum redus, precum și pentru a propune o soluție de clasare în cazul infracțiunii de evaziune fiscală. **Ca să convingă, cică, a și transmis unele informații din anchetă. ăsta da băiat! Oare asemenea oameni se află în direcția IGPR-ului de unde se aprinde becul pentru toată țara care luminează investigarea criminalității economice? Cine l-o fi adus acolo și pe ce preț?**

Cu asemenea titluri pot umplea câteva pagini bune încât te întrebi dacă nu cumva s-a năpustit presa pe poliție? Ce simte omul de rând când vede/aude asemenea grozăvii? Orice om de bună credință are senzația că poliția a schimbat macazul, a trecut pe partea opusă. Comentariile cititorilor la asemenea știri sunt înjositoare, că numai polițist să nu fii.

ION STAIU

...Pag. 5 General de poliție în retragere, Doctor în drept

PLĂEȚUL ÎȘI TRAGE OBLOANELE

Vremea din toamnă a ținut cu oamenii, dar au fost puține ploii. Pe aici, încă din septembrie erau multe ploii și chiar viforite. Se spunea că între Sântea Mării, 15.08-08.09, cam ninge la munte. Dar acum timpurile s-au schimbat și doar spre sfârșitul lui octombrie, începutul lui noiembrie, temperaturile vor deveni negative. Așa că vor fi zile cu ceață și zloată, ceea ce presupune frigul. Pe Transalpina, care a cunoscut toată vara și o bună parte din toamnă, foarte multe mașini, aproape că s-a încetat activitatea.

De o bună vreme merg pe jos duminicile până la piață. Când veneam cu mașina, nu luam seama la ce se întâmplă în jurul meu, fiind atent la drumul pe care mergeam. Acum am văzut case noi, altele renovate, dar au rămas și case cu destule amintiri de când eram copil la școală. Îl vedeam aievea pe Filimon cu boii, pe Ilie Gheorghiu cu caii și era o mare zarvă în fiecare dimineață, cu vaci, porci, oi, găște etc. Oamenii de pe atunci scoteau sărăcia din casă cu ajutorul animalelor. Acum nu mai este nicio zarvă din cele de demult.

Îmi aduc aminte de crucile de prin cimitirul din Plăeț, care stau măturie a ceea ce a fost înainte.

Astăzi oamenii au o altă preocupare. Cei dinaintea aveau animale, mai ales oi, pe care le-au vândut și și-au făcut pensiuni, astfel că acum s-a înfiripat o zonă a turismului. Dacă am numărat eu bine, erau vreo 6 pensiuni pe strada Rânca care așteptau turiști. Dar acum își trag obloanele, pentru că nu prea mai sunt turiști. Vor mai deschide pe la Crăciun sau prin Februarie, pentru părțile de la munte.

Am văzut în lume, respectiv țările nordice, pensiuni cu un program bine stabilit. Să zicem la noi, un program pe Valea Gilortului, excursie până la Peștera Muierilor, la Baia de Fier, la Polovragi, Ciocârliia Novacilor sau Vermeghe, până la Vârful Bradului. Vermeghe a fost un centru de mare interes, care asigura trecerea din Oltenia în Ardeal, unde se presupune că Litovoi, Voievodul Terra Litua, ar fi fost încoronat. Totodată, de pe la sfârșitul Evului Mediu s-ar ști mai multe

despre Novaci și împrejurimi, iar în felul acesta turiștii ar avea o imagine despre Țările Române prin Secolele al IX-lea – al XII-lea.

Tot prin țările nordice i-am văzut pe cei care urmau să viziteze India, cărora li se explica despre Buddha cu 4 mâini și numeroase alte elemente, pe care oamenii le cercetau concret. Dar la noi, oamenii au trăit vreo 500 de ani, adică între secolele al VII-lea – al XII-lea la înălțimi cu păduri și munți. Așa se face că pe la noi au trăit între 800 m și 1200 m altitudine, din cauza populațiilor migratoare. Populațiile barbare nu agreau pădurile și munții. De aceea există și azi urmele de bisericuțe de la Dealul Custurii, la Schitul nostru de la Bolovanu Roibului și mai încolo în Schela din Cernădie – un alt loc de cult. Tot aici am putea vedea templul de la Țancul Cioclovu, o casă care cândva era adăpost pentru oameni.

Se preconizează că în viitor vor fi și alte pensiuni, pentru că Novaciul este centru turistic. Intrând în turism credem că oamenii care au pensiuni ar putea să

aibă vite, găini, găște, curcani, care să-i poată aduce pe copii să le privească mai de aproape.

Se constată din ce în ce mai mult că copiii nu au contact direct cu păsările domestice, cu vitele etc., așa că ar fi un loc de instruire pentru acești școlari și chiar adolescenți, față de zonele de deal și munte. Turiștii nu sunt doar purtători de frumuseți, ci un fel de sistem de instruire pentru viața la țară sau cum se face: brânza, jintă, untul etc. Credem că ar fi un fel de structură de instruire și educație a noilor generații.

Ar mai fi ceva care ține tot de industria turismului: cioplitura pietrelor. La atelierul din strada Rânca, nr. 98, unii copii ar putea să învețe cum se cioplește în piatră, fără nicio taxă. Ar putea să creeze chipuri de oameni, animale și chiar plante. Aceasta va fi însă la primăvară. Credem că noile generații ar putea să învețe lucrând, pentru dezvoltarea celor care pot crea tezaurul României.

Prof. univ. dr. NICOLAE VINȚANU

Urmare din pag. 4

Departa de mine idea de a generaliza, dar și mai departe de mine este ideea de a accepta că în poliție se petrec asemenea grozăvii. De ce se produc? Simplu, pentru că le tolerăm. Infracțorii sadea, traficanții și consumatorii de droguri, hoții, tâlhari, violatori, ucigași sunt păstrați în poliție cu leafă și drepturi, cu uniforma pe ei, sunt salutați și respectați de cei mai mici în grad, cică, până vor fi condamnați definitiv. Este cel mai mare rău pentru imaginea poliției! Să ții în sistem infracțorii dovediți, prinși în flagrant sub acoperirea prezumției de nevinovăție, este nu o greșeală, este o complicitate, o favorizare a infractorului, este cel mai mare rău pe care-l poți face poliției.

Adică îl țin pe ofițerul Cioacă în poliție timp de 6 ani (august 2007-iulie 2013), până când este condamnat definitiv, între timp fiind și reținut și arestat preventiv o lună de zile, îi dau leafă, îi fac vechime pentru pensie militară, ba îl pun să se ocupe și de relația cu publicul la Poliția Pitești! Bravo dle șef de la Pitești, bravo Poliție! Nu-i de mirare că Argeșul domină aceste pagini. Un ofițer care și-a omorât soția și a ascuns cadavrul, un criminal care avea să fie condamnat la ani grei de pușcărie, reprezintă poliția în relația cu publicul. Oare, când hotărârea de judecată a rămas definitivă, colegii l-au arestat din birou sau i-au organizat o sindrofie de rămas bun?

Ce vor fi simțit acei polițiști atașați și devotați profesiei când dădeau ochii cu el, când se tamponau la vreo ușă? Îl salutau cu respect, îi dădeau prioritate, îl admirau pentru cât este el de viteaz în fața anchetatorilor și justiției? Acum, la ieșirea din închisoare Cristian Cioacă purta sfidător pe cap o șapcă pe care scria „Police”. Mi se pare corect. A fost un polițist isteț și curajos, trebuie reangajat, că doar și-a ispășit pedeapsa.

Este îngrozitor pentru mine, ca fost polițist, să accept că în birou cu mine, pe scaunul de lângă mine se află un infractor, un polițist corupt, un polițist în care nu pot avea încredere, un coleg cu care nu pot merge în misiune că mă trădează și mă lasă pradă celor pe care trebuie să-i prindem.

Ce vor fi simțit polițiștii din Gorj care au sculat orașul în picioare până l-au descoperit, reținut și arestat pe tâlharul, nimeni altul decât polițistul Coară Cosmin care, sub amenințarea cuțitului, a jefuit o casă de pariuri și a luat de acolo caseta cu 11000 lei, ba a mai și vătămat-o corporal pe casieră, când s-au văzut puși în situația să-l mențină lângă ei timp de peste un an de zile.

Cică a fost suspendat și mutat să lucreze în probleme administrative. Păi acolo sunt misiuni deosebit de importante, acolo se organizează licitații pentru aprovizionare, se achiziționează aparatură specială, se lucrează cu bani. De modul în care este asigurat spatele frontului depind victoriile pe front, vorbește doctrina militară. Oare cum l-or fi plătit pentru perioada cât a stat arestat? I-or fi cerut și scuze.

Pentru așa o infracțiune de pericol, tâlhărie calificată!, trebuia arestat pe loc și condamnat nu la pedeapsă cu suspendarea executării pedepsei, cât i-a dat un judecător în primă instanță. Pentru o așa infracțiune pedeapsa prevăzută de lege este de 5 la 12 ani (art 234 alin 2 cod penal). Și aici este o problemă, ce circumstanțe atenuante a găsit acel judecător să coboare pedeapsa până sub minimul minimului? Poate o circumstanță personală cunoscută doar între ei doi.

Carevasăzică, a fost reținut pentru 24 de ore, arestat preventiv, este trimis în judecată în luna următoare, își recunoaște fapta cum că intrase în depresie, că nu dormise două nopți, că își amănase autoturismul BMW, iese din arest și îl primesc înapoi la lucru.

Păi acesta era bolnav după jocurile de noroc, își procurase și o mașină de lux, probabil că mai juca în speranța că va câștiga să-și cumpere și o vilă, șefii nu-i cunosc preocupările, serviciile de protecție internă nu, visează noaptea că trebuie să facă rost de bani, se maschează ca tâlharul notoriu, acționează feroce și-l păstrează lângă polițiștii care luptă cu hoții și tâlharii!

Cum să nu-mi fie rușine să spun că am fost polițist când văd așa ceva în poliție. Să fi fost în locul polițiștilor gorjeni, când, eliberat din arest, l-au regăsit în birou lângă ei, ieșeam cu toții în fața clădirii și nu intram până nu ni se citea ordinul de expulzare din sistem a acestui infractor.

De ce îi ținem în sistem? Pentru că legea-i proastă. Dar nu numai legea-i proastă, caz după caz s-a instalat o practică proastă. Nu mai contează onoarea instituției, nu mai contează percepția publică a poliției, încrederea în poliție etc. Primează, cică, grija față de om. Să nu fie luat drept hoț până nu-l condamnă instanța definitiv. Și dacă procesul durează șase ani, infractorul rămâne polițist 6 ani. Adică-l eu îl prind în flagrant, îi pun cătușele, îl strig „domnule hoț” până-i fac dosarul, apoi îi spun „scuze colega”! –Credeai că ai descoperit Parisul, nu puteai să te faci că plouă, așa colegi suntem, mă strigă el vreme de un

an, doi sau câți se vor scurge până la condamnarea definitivă! - Încă odată, scuze că ți-am pus cătușele! Mi-a fost teamă că fugi, apoi bombăne singur a lehamite ofițerul care l-a prins.

Ajută cuiva această practică păguboasă? Nu. Face rău poliției, îi face rău și celui „protejat”. I-auzi: „În cinci luni, un polițist de la IPJ Argeș a fost trimis de două ori în judecată pentru infracțiuni de corupție. Dacă era arestat pentru prima faptă lua o pedeapsă, o executa și scăpa. Acum ia două pedepse. Păi, hoțul acesta a fost depistat încă din 2016 cu numeroase fapte penale, a fost și arestat preventiv și, paradoxal, este ținut în sistem. Asta l-a depășit și pe Cioacă. Nu, nu-i el de vină! El este hoț și își face meseria, iar poliția îl plătește de șapte ani și cât o mai dura judecata.

Cine-i de vină? Se știe că mărul putred strică pe cele bune. Țăranul verifică periodic lada cu mere și aruncă mărul putred. La covid au fost izolați suspecții de boală pentru a nu o răspândi. Păi, ăștia sunt bolnavi dovediți, nu suspecți, prinși în flagrant la furt, șpagă etc., de ce nu-i izolăm că există pericol de contaminare? Impotență managerială, complicitate sadea, ce-o fi, dar pentru poliție imagine deplorabilă.

Și dacă fostul ministru, Lucian Bode, afirma că astfel de persoane, nu au ce căuta în structurile Ministerului Afacerilor Interne, să sperăm că „resetarea poliției” despre care vorbește noul ministru, Dl Cătălin Predoiu, nu-i doar o afirmație electorală. Din acest punct de vedere, Justiția Română ține mai mult la propria-i imagine. Orice magistrat, indiferent de funcție, care afectează imaginea justiției este exclus. Nu se așteaptă ani de zile până....

„Să facem toate sacrificiile ca poliția să fie într-adevăr pavăza ordinii și siguranței statului. Ofițerii de poliție trebuie să fie adevărați magistrați; să aibă cunoștințe juridice, să cunoască organizarea administrativă, legile privitoare la toate măsurile de poliție ale statului”, afirma în parlamentul României părintele Poliției Române, Vasile Lascăr, cu prilejul adoptării Legii pentru organizarea Poliției Generale a Statului în urmă 120 de ani.

Păi nu se răsuște Vasile Lascăr în mormânt când vede ce-i acum în Poliția Română? Și era tot un avocat celebru, Domnule Ministru, Cătălin Predoiu. Faceți ceva să nu-mi mai fie rușine să spun că am fost polițist!

25.Oct. 2023

File de istorie MONOGRAFIA RAIONULUI NOVACI (I)

I. DATE GENERALE PRIVIND RAIONUL:

„Raionul Novaci este raion de munte și este așezat în nord-estul regiunii Craiova. Ocupația principală a locuitorilor din acest raion este creșterea vitelor, constituind ramura principală a economiei raionului. O altă ramură a economiei raionului este industria lemnului, cuptoarele de var, mina de grafit din comuna Baia de Fier, Băile Săcelu, unde sunt ape iodo-sulfurice, Uzina Electrică Novaci și pomicultura. Raionul Novaci are un rol destul de important în cadrul economiei regiunii, prin ramurile economice din cuprinsul raionului, exemplu: prin mărirea numărului de animale se asigură tot mai mult ridicarea nivelului de trai al celor ce muncesc, prin îndeplinirea planului în industria lemnului, să asigure atât muncitorii cu lemne de foc, cât și executarea lucrărilor de toate categoriile, prin cuptoarele de var se asigură executarea lucrărilor din autoimpunere, atât din cadrul raionului nostru cât și din alte raioane, la fel și celelalte ramuri economice din cadrul raionului. Raionul Novaci a luat ființă la 1 iulie 1952 și este format din 12 comune, care se învecinează la răsărit cu raionul Horezu, regiunea Pitești, la apus cu raionul Tg.-Jiu, la mieznoapte cu raionul Sebeș, regiunea Hunedoara, iar la miezăzi cu raionul Gilort. Suprafața totală a raionului este de 89 883 ha, dintre care: arabil 10 575 ha, vii 349,85 ha, pomi 657 ha, pășuni 24 182 ha, fânețe 7256 ha, neproductiv 10 469,62 ha, curți 939 ha și păduri 35 455 ha. Din suprafața productivă de 53 489 ha, în sectorul de stat este suprafața de 2 769,27 ha, la G.A.S. suprafața de 688,50 ha, la T.O.Z. suprafața de 74,53 ha, iar în sectorul individual suprafața de 49 957,67 ha. Raionul Novaci are 12 comune cu un număr de 65 de sate, după cum urmează:

Comuna Alimpești (satele Alimpești, Berești, Corșoru, Luculești, Nistorești, Petecei), comuna Baia de Fier (satele Baia de Fier, Buicești, Cernădia, Poienari, Sohodolu), comuna Bengești (satele Bengești de Jos, Bengești de Mijloc, Bengești de Sus, Bircei), comuna Bumbesti-Pițic (satele Bumbesti, Cănepești, Cărligei, Ciovei, Lupești, Pițicu), comuna Cărpinișu (satele Aninișu din Deal, Aninișu din Vale, Cărpinișu, Crasna din Deal, Crasna din Vale, Petrești, Radoși), comuna Ciocadia (satele Bălcești, Ciocadia, Perești), comuna Drăgoiești (satele Buzesți, Crasna Ungureni, Drăgoiești, Hotin, Larga, Stăncești, Turbați), comuna Novaci (Bercești, Hirișești, Novaci Români, Novaci Străini, Vlădoi), comuna Pociovaliștea (satele Bălani, Ghebani, Huluba, Pociovaliștea, Sitești), comuna Polovragi (satele Obreja, Polovragi, Racovița), comuna Săcelu (satele Ciucurești, Corobesți, Gurani, Hăiești, Magherești din Deal, Magherești din Vale, Murdari, Săcelu, Surpați) și comuna Sârbești (satele Ciupercești, Măgura, Minciunești, Ponoarele, Sârbești). Raionul Novaci, față de reședința regiunii este la o distanță de 160 km, socotindu-se traseul Novaci-Tg.-Jiu-Craiova, aceasta pentru faptul că acest raion este lipsit de cale ferată și în același timp este lipsită legătura cu cea mai apropiată gară Tg.-Cărbunești, deși este numai la 30 km. Căi de comunicație între reședința raionului Novaci și reședința regiunii sunt: a) Novaci-Tg. Jiu cu autobuzul și de la Tg. Jiu la Craiova cu trenul, b) Novaci-Craiova, prin Tg. Cărbunești, Filiași etc. cu mașina. În cadrul raionului, căile de comunicație sunt bune. Reședința raionului are legături telefonice atât cu reședința regiunii cât și cu toate comunele. Distanța de la comune la centrul raionului este după cum urmează: Alimpești 20 km, Baia de Fier 9 km, Bengești 14 km, Bumbesti-Pițic 7 km,

Cărpiniș 8 km, Ciocadia 9 km, Drăgoiești 15,50 km, Pociovaliștea 2 km, Polovragi 16 km, Săcelu 16 km, Sârbești 18 km. Distanța de la comune la cea mai apropiată gară: Alimpești 35 km, Baia de Fier 34 km, Bengești 14 km, Bumbesti Pițic 25 km, Cărpinișu 38,60 km, Ciocadia 19,30 km, Drăgoiești 27 km, Pociovaliștea 26 km, Polovragi 42 km, Novaci 28 km, Săcelu 17 km, Sârbești 33 km. Comuna Novaci, ca reședință a raionului, este cea mai dezvoltată în creșterea animalelor, pentru faptul că majoritatea munților aparțin comunei Novaci. În această comună există uzina electrică care dă curent electric la un număr de 7 comune din acest raion, la o comună din raionul Gilort, cât și la comunele din raionul Horezu, regiunea Pitești. Tot în această comună există o fabrică de cherestea cu motor electric. Are cuptoare de var în satul Cernădia.

II. DATE ASUPRA SITUAȚIEI GEOGRAFICE DIN RAION:

Raionul Novaci este unul din raioanele regiunii Craiova, așezat în partea de nord-est a acestei regiuni. În partea de nord se învecinează cu regiunea Pitești, la sud cu raionul Cărbunești, iar la apus cu raionul Tg.-Jiu. Din punct de vedere al climei se poate spune că cele patru anotimpuri își manifestă fiecare specificul său fără excese. Iernile sunt mai blânde, verile nu prea secetoase, iar primăverile și toamnele abundente cu ploii și rareori secetoase. Crivățul bate puțin din partea de nord-est, vântul local Vântul Mare, bate din partea de nord-vest îndulcind iarna. În ultimul timp acest vânt bate uneori puternic încât a produs pagube însemnate gospodăriilor. Băltărețul bate din sud-est, aducând umezeala mai ales în timpul verii. Raionul Novaci este un raion de regiunea muntoasă în partea de nord, este străjuit de masivul munților Parângul din care se

CRISTIAN GRECOIU

lasă spre est, făcând tot hotar de nord al acestui raion, culmea munților Carpați. Din culmea munților Parângul se ridică vârfurile: Mândra de 2529 m, Setea, Pleșoaia, Mohorul și Păpușa vârfuri mai mici decât Mândra cu câteva zeci de metri. Mai sus de masivul Parângul se înalță vârful de munți sub 2000 de metri ca: Florile Albe, Rădeiu, Mușetoiu, Cerbu și la sud se întind dealurile între care sunt așezate satele. Dealurile prezintă înălțimi de 800-900 metri. Unul este dealul Schela lângă comunele Baia de Fier și Novaci, dealul Stârmina și Purcărețul la sud-est de Pociovaliștea, dealul Surupaților lângă satul Surupați, se întinde depresiunea Novaci cea mai însemnată depresiune din acest raion. Câmpie nu este, agricultura făcându-se pe văile râurilor și pe dealuri. Munții sunt de natură cristalină. Se găsește și roca calcaroasă mai ales la sud de vârfurile munților care fac legătură între dealuri și adevăratul masiv cristalin. Piatra de var se găsește în cantități mari pe plaiurile comunelor Baia de Fier și Novaci. Dealurile s-au format prin procesul de încrețire a scoarței pământului, unele au solul alcătuit din prundiș cum sunt cele din jurul comunelor Polovragi și Cărpiniș. Cele mai însemnate ape își iau cursul din culmea munților Parâng. Gilortul, râu însemnat își trage izvoarele din Parâng și străbate comunele Novaci, Pociovaliștea, Bengești trecând în raionul Cărbunești. Pe partea stângă primește afluentul Galbenul, care trece prin comunele Baia de Fier și Bumbesti Pițic. Râul Oltețul își trage izvorul din partea ... a culmii Parângul și după ce străbate comunele Polovragi, Sârbești și Alimpești trece în raionul Horezu, regiunea Pitești.”

(S.J.A.N. Dolj, fond „Sfatul Popular al regiunii Oltenia – Biroul Secret”, dosar 97/1954)

URSUL A ATACAT VIILE

Prof. univ. dr. NICOLAE VINȚANU

Ursul cere mâncare pentru că toamna este spre sfârșit. A mâncat câteva vaci, a prins niște capre și oi, dar nu este de ajuns. Acum a atacat viile care au mai rămas, încercând să-și îndestuleze hrana săracă a animalului flămând. După balega pe care o lasă în urmă se pot vedea ciorchine de struguri, mere, pere și chiar nuci. Cam tot ce cade în „mâna” ursului și este comestibil, nu este refuzat.

Prin Plăieț a mai fost ceva vie până pe la jumătatea lunii octombrie, din care s-a putut înfrupta. Eu am avut o specie de struguri 1001, pe care într-o noapte a mătrășit-o. Erau vreo 2-3 căldări de struguri pe care le-a halit într-o clipă, pentru că alte fructe nu mai sunt. Luna trecută, pe vârful merilor a găsit ceva fructe pentru care a rupt ramurile cu totul. Erau vreo 5 meri, 3 pruni, iar acum un nuc. Se pare că ursul s-a ridicat în două labe, a scuturat nucul și au căzut circa 20 de fructe. Apoi le-a zdrobit cu puterea sa uriașă și a mâncat sâmburii. În Plăieț oamenii au făcut gălăgie seara, ca să nu vină ursul la struguri. Aceasta nu prea

i-a ajutat, pentru că ursul tot a venit. Oamenii care au avut araci de vie au dat peste ei, urșii au mâncat și via a fost făcută ferfeniță. Un vecin, care strângea cam 20-25 de căldări de la vie, după ce ursul a atacat-o într-o noapte, s-a ales doar cu 6 căldări.

Nu îmi iese din minte că urșii au mâncat 14 oameni între 2017 și 2021, iar plata despăgubirilor a fost de 50 de milioane Ron. Noi alegem oameni care se duc pe diferite posturi, de la consilier local, la consilier județean, la nivel de Parlament, dar una se spune și alta se face. Ajung unii la rang de ministru, cărora nu le pasă de oamenii de rând, care duc greul, pentru că oile, caprele, vacile, pomii fructiferi etc., sunt atacate de urși. Noi alegem ceva, iar cei care ne reprezintă au opinii diferite față de păsurile oamenilor, inclusiv față de animalele cu care își câștigă existența. Cei care ajung sus, nu-și mai amintesc de oamenii care i-au votat. Este o modă ca România să fie o țară a urșilor. Probabil că așa ies ai noștri în evidență – că urșii au mâncat 14 oameni.

Mai sunt și câteva organizații nonguvernamentale care apără animalele sălbatice. Acestea se laudă că ar fi sporit în țara noastră numărul urșilor, lupilor, mistreților, dar pe propria piele, cei care lucrează acolo nu s-a măsurat cu animalele pe care le apără.

Oamenii de la noi au ținut întotdeauna ca animalele sălbatice să nu invadeze oile, vacile, pomii fructiferi și culturile. A fost o vreme, mai demult, când fiecare cioban avea pistol și pușcă, așa că animalele sălbatice nu veneau să le atace vitele, pomii și culturile. Și astăzi, oamenii au diferite otrăvuri pe care să le pună la resturile menajere. Probabil, că dacă Guvernul nu va lua măsuri, oamenii vor găsi o soluție de a împuțina animalele sălbatice.

O vorbă din bătrâni spune că atunci când animalele sălbatice vor veni peste oameni, se va alege praful de umanitate. Sperăm ca aceasta să nu se întâmple.

CE NU SE ȘTIE DESPRE MONUMENTUL LUI TĂTĂRESCU DIN PLAIUL NOVACIULUI

L-am cunoscut îndeaproape pe Valeriu Capotă, nenea Valică, așa cum era cunoscut de toți novăcenii. Am și lucrat împreună vreo câțiva ani, afând de la dânsul lucruri interesante.

Nenea Valică a fost copilul lui Constantin Capotă, venit împreună cu familia din Poiana Sibiului la Aninișu, căsătorit cu una dintre fiicele lui Ona Sârbu din satul respectiv. Constantin a fost trimis de Banca Populară „Gilortul” la școala de șoferi de pe lângă Atelierele Leonida București și a ajuns în timpul războiului pentru reîntregirea neamului șoferul generalului Averescu, purtându-l pe acesta în toate locurile marilor bătălii, inclusiv la Mărășești, însoțind-o totodată pe Marea Regină a României, Maria, în deplasările la spitalele de campanie din Moldova, bântuită de tifosul exantematic din iarna anului 1917.

La doar un an și jumătate de la naștere, moare mama copilului Valeriu, iar după un timp, tatăl său, Constantin, este sfătuit de rude și cunoscuți să se recăsătorească, ceea ce se va și întâmpla, refăcându-și viața cu Maria Pant. Gigărtu, al cărei soț, Pantelimon Gigărtu, fost contabil șef al Băncii Populare „Gilortul” murise în timpul războiului, în Moldova.

Așa ajunge Valeriu Capotă în grija Mariei, devenită Capotă. Copilul Valeriu a moștenit de la tatăl său pasiunea pentru mașini.

Tatăl său, Constantin Capotă, de acum șofer la Banca Populară „Gilortul”, avea prin anii 1934-1938 și o trăsură de lux cu cai frumoși, fiind solicitat pentru transportul de persoane la diverse festivități.

Pe la 14 ani, Valeriu, fiul lui Constantin Capotă, l-a transportat cu trăsura în anul 1937 pe părintele sculpturii moderne, Constantin Brâncuși, însoțit de învățătorul Ion Giugiulan, directorul Băncii Populare „Gilortul”, la șantierul de construcție a microhidrocentralei de pe Râul Gilort, cunoscută sub numele de Uzina Electrică Novaci, construcție începută la 27 iunie 1935 și dată în folosință la 1 septembrie 1939.

După vizita la șantierul de construcție a Uzinei Electrice, Valeriu Capotă l-a dus cu trăsura pe Constantin Brâncuși pe Drumul Regelui, unde urma să se instaleze un obelisc în semn de recunoștință pentru meritele fostului Prim-Ministru al României, Gheorghe Tătărescu în construcția acestui drum, inaugurat la 6 octombrie 1935 în prezența Regelui Carol al II-lea și a Principelui Mihai.

Nenea Valică, mi-a spus că acest obelisc, de forma unui trunchi de piramidă, cu patru fețe, care se termină cu un vârf ascuțit, construit din blocuri de piatră, ar fi fost construit după indicațiile lui Constantin Brâncuși. Obeliscul, cunoscut sub denumirea de „Monumentul lui Tătărescu”, a fost lucrat de către doi frați din Ținutul Hunedoarei, Constantin și Nicolae Suciu.

CONSTANTIN DĂRVĂREANU

ION FLOREA – CUGETĂRI

De la o scânteie nu trebuie să aștepti strălucirea unei raze de soare, ci alarma unui incendiu.

Un chibrit poate aprinde o lume, dar nu poate incendia o apă.

Ce nu se poate în viață? Să razi un spân de barbă, să dai foc la apă, să iei vântul de urechi și să faci femeile să tacă.

Curcubeul este decorația cerului că a rezistat furtunii.

Viața în anumite momente este ca femeia fardată.

Prietenii sunt precum câinii. Cât ai

să le dai să mănânce, nu te părăsesc.

Ascultă-l pe lingușitor, dar nu-i da pe mână frâul căci vei deveni asinul său.

Când vorbești de adevăr trebuie să ai în față imaginea unui prunc nou născut.

O sticlă de vin este infinit prea mică față de volumul unui abdomen, dar mult prea mare pentru rezistența unui creier.

Sunt mulți care-și zic șoimi, deși nu au decât aripi de lăcustă.

De societatea lașilor trebuie să te scuturi ca livada de păpădie.

Aproape de sfârșitul iubirii, lacrimile femeii sunt ca urzicile aruncate în sân.

Când zicem femeilor: sunteți albine, nu trebuie să uităm nici de viespi.

Suspiniul de adio al unei femei: -Coardă de vioară frântă în plină evoluție.

Mărgelele domnișoarei coborâte pe săni:

-Șirag de cocori dormitând în sudul

Prostului nu-i trebuie trepte să coboare, ci timp să rădă.

Dacă-ți visezi iubita prea des, atunci inima ta e o temniță în care ea va rămâne pe veci închisă.

Sfârșitul unei iubiri se aseamănă cu moartea unei grădini de trandafiri.

Păsările sunt poștașii copacilor.

Pierderile materiale pot fi recuperate, dar durerile sufletești rămân eterne.

În pădure sunt multe crengi, dar numai în unele păsările își fac cuiburi.

Poezia e ca pâinea. O plămădește unul, dar o consumă alții. Ferice de cei care-i află gustul.

Amintiri cu ADRIAN PĂUNESCU

Era pe la mijlocul anilor '80. În țară se organizau arhicunoscutele emisiuni comuniste de televiziune „Cântarea României”, ale cărui realizator principal era poetul Adrian Păunescu. Fusesem invitați cu Ansamblul Folcloric „Nedeia” la Craiova pentru preselecție în vederea emisiunii „Gala Antenelor-Oltenia”. Trebuia să fim la Craiova, în sala Teatrului Național, la ora 10,00. Cu o seară înainte am participat la emisiunea „Tezaur Folcloric”, a îndrăgitei realizatoare Marioara Murărescu. Fiind cazați la București, am hotărât să venim în ziua următoare direct la Craiova, numai că nu am ajuns la ora 10,00. Mai eram cu maestrul coregraf Iulian Malea de la Târgu-Jiu care ne însoțise la București și avea obligația să urmărească programul nostru pentru „Gala Antenelor-Oltenia”.

Ajungând către ora 12,00, nu am putut intra în sala în care se făcea vizionarea ansamblurilor. Reprezentantul Culturii din Gorj nu a îndrăznit să meargă și să ia legătura cu Adrian Păunescu. Am prins un moment în care a ieșit din Teatrul Național, l-am prins de mână și i-am explicat situația. A dat ordin să intrăm imediat în sală. Cum eram deja îmbrăcați în frumoasele noastre costume populare specifice păstorilor, am intrat în sală. Am început programul nostru și doar după

5-6 minute a strigat la microfon: Stop! Măine filmăm la Novaci. Fusesem impresionat în cele doar câteva minute de calitate a ansamblului și de ceea ce văzuse.

Într-adevăr, a doua zi, Adrian Păunescu, împreună cu vreo 40 de specialiști din televiziune, cu carele de reportaj, au venit la Novaci. Au mers în Dumbrava Hirișești de la marginea orașului, de unde urma să se transmită tot programul emisiunii. Acolo au venit aproape toți cei care urmau să intre în emisiune din toată Oltenia.

Adrian Păunescu a jucat mai bine de două ore fotbal, apoi s-a îmbrăcat, s-a așezat

lângă un stejar și a turnat toată „Gala Antenelor-Oltenia”, din care nu putea lipsi inegalabilul menestrel Tudor Gheorghe.

După filmări, l-am abordat pe poetul Adrian Păunescu: „Maestre, după un sfert de oră mergem la Casa de Cultură. Servim ceva?”

-De acord, dar după un sfert de oră am și plecat la Craiova.

Am fugit la Casa de Cultură, am pus pe masă, pe o tavă, un purcel întreg copt la cuptor la fabrica de pâine și alte bunătăți.

Adrian Păunescu a venit însoțit de Tudor Gheorghe. Când a intrat în biroul Casei de Cultură și a văzut „obiectul”, nu a mai

plecat decât după trei ore și jumătate, timp în care a recitat, a povestit multe și a cântat împreună cu Tudor Gheorghe. A fost frumos!

Trebuie să mărturisesc faptul că încă cu mult timp înainte de a veni poetul la Novaci, eram îndrăgostit de poezia lui Adrian Păunescu. Am reușit, cu ajutorul nașului meu, să adun cam tot ce a scris și publicat Adrian Păunescu pe timpul comunismului. Mai mult, reușisem să intru și în posesia unei foi volante care circula prin țară și în care se găsea și poezia „Analfabeții”, motiv pentru care era gata să calc pe bec. Cineva mă vânduse și a trebuit să predau cărțile pe care le dețineam în casă cu Adrian Păunescu. După un timp, negăsind nimic suspect, mi-au fost înapoiate. Am fost și am rămas un fan al poetului Adrian Păunescu, nu însă și al politicianului Adrian Păunescu. Prin anii aceia, spectacolele Cenaclului „Flacăra” erau de o ținută tulburătoare, Adrian Păunescu dovedindu-se nu numai un mare poet, ci un om curajos, un mare patriot, un român adevărat. L-am simpatizat pentru tot ce a făcut până în a se înrola în politică. Politica i-a adus numai deservicii. Ca poet, a fost unul dintre cei mai mari poeți ai României. Ca om, fiecare greșim în viață. Dar ca politician, a avut numai de pierdut. Păcat!

CONSTANTIN DĂRVĂREANU

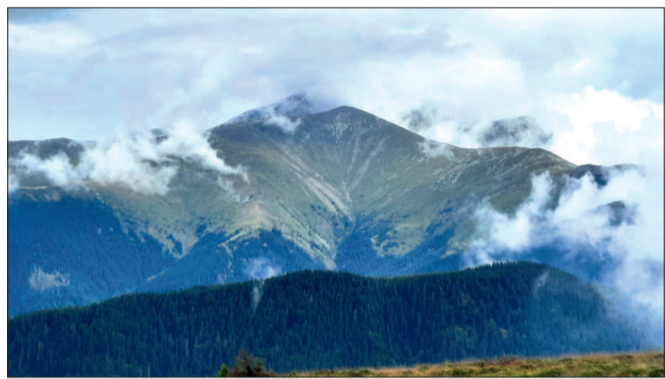
*Insemnări
de călătorie*

LA MIJLOC DE OCTOMBRIE PE DRUMUL REGELUI, TRANSALPINA

La o zi după Sf. Parascheva, duminică, 15 octombrie 2023, am plecat pe Drumul Regelui, Transalpina, cu gândul de a ajunge în Lotru, leagănul copilăriei mele. O dimineață de octombrie, cu o temperatură caracteristică sfârșitului de vară, deși ne aflăm în plin sezon de toamnă. Noaptea, cu temperaturi mai scăzute și-au pus amprenta pe frunzele fagilor care au început să se coloreze, semn că renumitul pictor – toamna – își intră în drepturi. Cum treci de Piatra Rea, iarba pare tot mai gălbuie, iar pajiștile tot mai golașe.

Turiștii, profită din plin de vremea bună de la mijlocul lunii octombrie. Zeci de mașini, poate chiar sute, cu numere de prin aproape toate județele țării, urcă sau coboară pe Transalpina. Atrăși de peisajele unice de pe șoseaua de sub nori, Drumul Regelui, denumire pe care nu trebuie să o dăm uitării, turiștii opresc, coboară din mașini și immortalizează imagini care le picură bucurii și satisfacții în inimi și suflete. Cu gândul de a ajunge cât mai repede în Lotru, am trecut prin Rânca cum s-ar zice „în fugă”.

Mohorul fumegă, semn că s-ar putea să se schimbe

vremea. O ceață subțire, căreia păstorii îi spun „negură”, urcă spre înălțimi. De pe Vârful Păpușa, acum tot mai golaș, ne atrage atenția Crucea ridicată în această vară de către cei cu chemare pentru Biserică și Dumnezeu din localitățile din jurul Novaciului.

Coborâm în Urdele, leagănul sterparilor și sterpelor, adică a oilor fără lapte, berbeci, miei, noateni. O turmă mare de oi cu mai mulți ciobani, să fi fost cca 2.000, venită dinspre Muntinuri, a oprit în Pasul Urdele, de unde își va continua drumul spre Novaci în dimineața următoare.

Este o certitudine faptul că vremea s-a schimbat, ca

și vremurile. De regulă, coborâtul turmelor din munți avea loc după Sf. Marie Mică. Atunci, păstorii își împreunau turmele, coborau în sat și porneau în transumanță spre locurile de iernat. Astăzi, rânduielile s-au schimbat, nu mai pot merge în șesurile Dunării, Bărăgan, Banat sau Dobrogea. Acum merg în Câmpul Mare, în jurul Târgu-Jiului sau Cărbuneștiului. Ceea ce este de semnalat este faptul că schimbându-se vremea, vara s-a prelungit în toamnă și că de unde coborâtul turmelor avea loc în jurul primei jumătăți a lunii septembrie, acum acest fenomen s-a prelungit până la jumătatea lui octombrie.

În fine, am ajuns în Lotru, am făcut un scurt popas la Mănăstirea Obârșia Lotrului, păstorită de Părintele Stareț Alexie.

Această Sfântă Mănăstire a fost ctitorită în apropierea Râului Lotru, la 1.400 m altitudine, de către preotul inginer Ioan Comănici și de doctorul Frank Vasile Timiș, având hramurile „Sfinții Martiri Brâncoveni” și „Sfântul Mare Mucenic Mina”. Biserica, construită în stil maramureșean, specifică zonei Borșa, localitatea natală a ctitorului Vasile Timiș, în formă de cruce bizantină, cu pridvor sculptat în lemn de stejar, a fost ridicată în amintirea mamei sale.

La intrarea în biserică, pe o masă sunt expuse obiecte bisericești, puse la vânzare de către Preotul Stareț Alexie, pe care-l cunoscusem în urmă cu vreo trei ani.

Mănăstirea Obârșia Lotrului este un minunat loc de închinăciune pentru păstorii din Munții Lotrului și pentru turiștii care se avântă pe Transalpina, una dintre cele mai frumoase căi de circulație montană din România și chiar din Europa.

Am plecat de la acest Sfânt lăcaș de închinăciune cu gândul că lumea își va deschide sufletul către Dumnezeu, va dobândi mai multă înțelepciune pentru a depăși momentele critice prin care trece Omenirea în prezent.

După un scurt popas la podul de peste Lotru, am hotărât să plecăm spre casă, mai ales că dinspre Pravăț se împrăștiau nori amenințatori de ploaie. Am ajuns în Vârful Muntinului, am oprit puțin să admirăm cele două micuțe lacuri de sub țăncurile de pe care a fost aruncat Dumitru, ciobanul mioritic de la turma lui Piluțoiu, dar vântul tăios ne-a îndemnat să ne continuăm drumul spre casă. Am coborât în Urdele, admirând turma de oi care făcuse popas deasupra izvorului căruia păstorii i-au zis Răgușitu, datorită apei foarte reci care țâșnește de sub stânci. Am urcat apoi serpentinele spre Vârful Păpușa și am coborât la Rânca.

De mult timp se spune că Rânca este Perla Olteniei. De altfel, visurile lui Brezulescu și ale Băncii Populare „Gilortul” erau de a face din Rânca o renumită stațiune turistică montană în această parte a Olteniei.

Având timp suficient la dispoziție, am urmărit îndeaproape evoluția Stațiunii Rânca, dacă i se poate spune stațiune. Rânca, nu se mai știe a cui este. Aici sunt mai mulți proprietari, fiecare gândind în felul lui evoluția stațiunii, fapt ce face ca la ora actuală, Rânca să arate foarte urât. Dincolo de modul haotic în care s-a construit la Rânca, cu închirieri, concesionari sau cum le-o mai zice, fără respectarea unor norme specifice construcțiilor din zonele montane, iese în evidență lipsa spiritului gospodăresc din fața cabanelor, vilelor, pensiunilor ridicate la Rânca. Aproape peste tot locul terenuri neîngrijite, fânul, că iarba nu i se poate zice, buruienile, domină

CONSTANTIN DĂRVĂREANU

marginile șoselei. Un peisaj urât, cu oameni care așteaptă totul de la Primăriile celor două localități: Novaci și Baia de Fier. Cum adică, să vină Primăria să-ți taie buruienile, să-ți niveleze terenul din fața construcției? Construcții neterminate, năpădite de bălării. O îngrămădire de construcții, multe dintre ele fără locuri de parcare. Cum s-au atribuit aceste terenuri? Rânca a fost a Novaciului. Brezulescu și Banca Populară „Gilortul” au gândit o stațiune unică, nu divizată, nu împărțită pe tot felul de criterii. Din această cauză s-a ajuns la situația de astăzi.

Am plecat din Rânca cu un gust amar. Situația celei care se vrea „Perla Olteniei” trebuie regândită de către autoritățile înalte ale Statului Român, mai ales în noile condiții, când prin modernizarea Drumului Regelui, Transalpina, zona noastră montană este căutată de turiști din toată Europa. Până și Wall Street Journal din America promovează minunatele peisaje de pe Transalpina: „Transalpina, România – cea mai înaltă șosea din România, și unul dintre cele mai spectaculoase drumuri din Europa, traversează Carpații între Transilvania și Oltenia, trecând prin păduri dense și platouri înalte. Fagii europeni, care strălucesc auriu toamna, adaugă o notă de dramatism traseului înainte ca zăpada să închidă trecătorile”.

Autoritățile Statului Român nu trebuie să mai rămână indiferente față de situația Stațiunii Rânca, în primul rând din punct de vedere juridic și administrativ.

Și încă ceva: Cum s-o fi făcut delimitarea dintre județele Gorj și Vâlcea înainte de a coborî în Urdele? O tablă ne arată la coborârea în Urdele că suntem în județul Vâlcea. Adică, Novaciul, Cernădia, proprietarii multor munți ai Gorjului, până dincolo de Lotru, sunt din județul Vâlcea?

LUCIA SILVIA PODEANU

ARS POETICA

*Rupe-ți genunchii
Pe ascuțitele stânci.*

*Zdrobește-ți palmele
Ca să le urci.*

*Nu privi înapoi,
Nici cu mânie,
Nici cu ură,
Pentru că e posibil
Să cazi în noroi.*

*Respiră adânc
Și înaintează mereu.*

*Râpile sunt tot mai
adânci,
Urcușul tot mai greu.*

*Găsește putere în
sufletul tău,
Și nu uita: Privește! Ține
minte tot ce simți!*

*Asociază elemente,
Fă din mintea ta o
grădină
În care fiecare să-și
găsească
O clipă de hodină!*

*Dacă vei reuși,
Într-o anume secundă
În univers, pentru tine
doar,
Stelele vor zâmbi!*

Foto: DINEL DĂRVĂREANU

COLEGIUL DE REDACȚIE:

Constantin DĂRVĂREANU, redactor șef

Nicolae VINȚANU, redactor șef adj.

Alina ȚICU, redactor

Cristian GRECOIU, redactor

Tel. 0744 656 726, e-mail: darvareanu@yahoo.com

NOVĂCEANUL

Publicație lunară tipărită cu sprijinul
Primăriei și Consiliului Local Novaci
și al obștilor de moșneni din Novaci,
Pociovaliștea și Cernădia

Pre-press & print:

Tipografia
ProdCom

S.C. TIPOGRAFIA PROD COM S.R.L.
Târgu-Jiu, Gorj, str. Lt. Col. Dumitru Petrescu, nr.20
Tel. 0253-212.991, Fax 0253-218.343
E-mail: tipografia.prodcom@gmail.com

Tehnoredactare: RODICA TEIȘI